UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2021/1654

z 29. apríla 2021

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho podporného úradu pre azyl za rozpočtový rok 2019

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho podporného úradu pre azyl za rozpočtový rok 2019,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0068/2021),

A. keďže podľa jeho výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konečný rozpočet Európskeho podporného úradu pre azyl (ďalej len „úrad“) na rozpočtový rok 2019 na úrovni 102 936 916,68 EUR, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje nárast o 5,40 %; keďže rozpočet úradu pochádza najmä z rozpočtu Únie;

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky úradu za rozpočtový rok 2019 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že účtovná závierka úradu je spoľahlivá a že získal dostatočné audítorské dôkazy o zákonnosti a správnosti príjmov súvisiacich s účtovnou závierkou; keďže však Dvor audítorov v súvislosti so svojimi zisteniami oznámenými za rozpočtové roky 2016, 2017 a 2018 o zákonnosti a správnosti platieb vydal výrok s výhradou; keďže v rozpočtovom roku 2019 Dvor audítorov zistil ďalšiu chybu a súvisiace platby; keďže s výnimkou účinkov rozpočtových rokov 2016, 2017, 2018 a platieb súvisiacich so zistením z roku 2019 Dvor audítorov zastáva názor, že platby súvisiace s ročnou účtovnou závierkou za rok končiaci 31. decembrom 2019 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne;

Následné kroky v súvislosti so správou o udelení absolutória za rok 2018

1. víta vymenovanie novej výkonnej riaditeľky 16. júna 2019; víta podrobnú správu úradu o následných opatreniach v súvislosti s pripomienkami Európskeho parlamentu za rozpočtový rok 2019, najmä kroky podniknuté v oblasti verejného obstarávania s úspešným uzavretím rámcovej zmluvy pre dočasných pracovníkov v Taliansku, ktorá bola uzavretá v roku 2019, a jej úplný súlad s pravidlami Únie v oblasti verejného obstarávania; berie na vedomie nápravné opatrenia zavedené s cieľom zlepšiť štruktúru riadenia a obnoviť transparentnosť a dobrú povesť úradu;

2. s uspokojením konštatuje, že úrad v roku 2019 urobil ďalšie zlepšenia, aby dosiahol plne účinný a efektívny systém vnútornej kontroly, ktorý zahŕňa kontrolné prostredie, riadenie rizík a kontrolné, informačné, komunikačné a monitorovacie činnosti; víta závery vlastného hodnotenia vnútornej kontroly, že v porovnaní s rokom 2018 sa celkový stav systémov vnútornej kontroly v roku 2019 výrazne zlepšil;

Výsledok vyšetrovania Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF)

3. poznamenáva, že po doručení správy Európskeho úradu pre boj proti podvodom koncom roka 2018, ktorá bola vo veľkej miere zahrnutá v správe o absolutóriu za rok 2018, úrad začal tri disciplinárne konania, ktoré v súčasnosti prebiehajú; vyzýva úrad, aby informoval orgán udeľujúci absolutórium o výsledku týchto disciplinárnych konaní, keď budú ukončené;

Rozpočtové a finančné riadenie

4. konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2019 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 95,22 %, t. j. približne na rovnakej úrovni ako v roku 2018 (95,02 %); poznamenáva, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 89,86 %, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje zvýšenie o 1,78 % (88,08 %);

([1]) Ú. v. EÚ C 391, 18.11.2019, s. 41.

5. pripomína, že podľa správ Dvora audítorov za rozpočtové roky 2016 a 2017 boli postupy verejného obstarávania úradu na zaistenie dočasných pracovníkov v Grécku a priestorov prenajatých úradom na ostrove Lesbos nesprávne; pripomína, že podľa správy Dvora audítorov za rozpočtový rok 2018 Dvor audítorov dospel k záveru, že postupy verejného obstarávania úradu na zaistenie dočasných agentúrnych zamestnancov v Taliansku boli nesprávne, hoci v súvislosti s týmito zmluvami sa zatiaľ nevykonali žiadne platby; so znepokojením konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov za rozpočtový rok 2019 postupy úradu na výber externých odborníkov a uzatváranie zmlúv s nimi systematicky neobsahovali spoľahlivý audítorský záznam, čo viedlo k nedostatku dôkazov o tom, že úrad pri svojich výberových konaniach zaobchádzal s odborníkmi rovnako; konštatuje, že podľa stanoviska Dvora audítorov, s výnimkou vplyvu výroku s výhradou k zákonnosti a správnosti platieb za rozpočtové roky 2016, 2017 a 2018 vo výške 13 868 576 EUR a chyby zistenej v roku 2019 vo výške 111 304 EUR sú platby súvisiace s účtovnou závierkou za rok končiaci 31. decembrom 2019 zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne; vyjadruje poľutovanie nad tým, že podľa záverov Dvora audítorov boli platby úradu dočasným zamestnancom v Taliansku a Grécku nesprávne; víta skutočnosť, že úrad vykonal v roku 2019 nápravné opatrenia s cieľom riešiť tieto nesprávne platby;

6. pripomína význam úradu pre rozvoj spoločného európskeho azylového systému a zdôrazňuje pozitívny prínos úradu k zlepšeniu jednotnosti spracúvania azylových prípadov a posilneniu praktickej spolupráce členských štátov v oblasti azylu v Európe a to, že pomáha členským štátom pri plnení ich povinností týkajúcich sa ochrany ľudí v núdzi a pôsobí ako centrum odborných znalostí v oblasti azylu; pripomína, že v roku 2019 podali maloleté osoby bez sprievodu v krajinách EÚ+ približne 17 700 žiadostí o medzinárodnú ochranu; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť osobitný prijímací systém pre maloletých, ktorý ich bude chrániť;

7. víta skutočnosť, že úrad od roku 2018 nadviazal na všetky pripomienky Dvora audítorov a že Dvor audítorov uznal, že spomedzi 61 opatrení v akčnom pláne bolo 30 dokončených a 31 malo stále status „prebiehajúce“; zdôrazňuje, že spravodlivé a ľudské zaobchádzanie so žiadosťami žiadateľov o azyl je prioritou Únie; berie na vedomie zistenie Dvora audítorov z roku 2019, že v rozpočte úradu chýbali finančné rezervy na pokrytie nepredvídaných a naliehavých operačných potrieb; v tejto súvislosti víta nedávne vytvorenie rozpočtovej položky na pridelenie finančných rezerv potrebných na pokrytie výdavkov vyplývajúcich z nepredvídaných a naliehavých operačných činností na podporu členských štátov;

Výkonnosť

8. s poľutovaním konštatuje, že úrad vykonal v roku 2019 celkovo 9 871 platieb, z toho 1 312 platieb (13,29 %) bolo oneskorených; konštatuje, že za 46 faktúr boli vyplatené úroky vo výške 25 652,34 EUR; berie na vedomie zlepšenia, pokiaľ ide o včasné platby faktúr v novembri a decembri 2019; nabáda úrad, aby v tejto súvislosti udržiaval a zlepšoval svoju výkonnosť a pokračoval v podávaní správ o tejto záležitosti vo svojej výročnej správe o činnosti;

9. s uznaním berie na vedomie pokrok, ktorý úrad dosiahol v roku 2019 pri vykonávaní svojho ročného pracovného programu; konštatuje, že úrad úspešne dosiahol 82 % z 347 vopred stanovených ročných cieľov, prekročil očakávania v prípade 43 % kľúčových ukazovateľov výkonnosti (ďalej len „KPI“), dosiahol 31 % KPI, takmer dosiahol 8 % KPI a nedosiahol 8 % KPI;

10. konštatuje, že správna rada prijala 7. júna 2019 dodatočné ukazovatele, ktoré boli následne zmenené 18. februára 2020 a vyžadujú štvrťročné podávanie správ správnej rade v týchto oblastiach: vykonávanie pracovného programu úradu, rozpočet a financie, ľudské zdroje, prijímanie zamestnancov, vnútorné kontroly a verejné obstarávanie;

Personálna politika

11. konštatuje, že k 31. decembru 2019 bol plán pracovných miest naplnený na 75,35 %, pričom z 284 dočasných zamestnancov povolených v rámci rozpočtu Únie (v porovnaní s 214 pracovnými miestami povolenými v roku 2018) bolo vymenovaných 214 dočasných zamestnancov; poznamenáva, že v roku 2019 úrad okrem toho zamestnával 72 zmluvných zamestnancov a 9 vyslaných národných expertov; s uspokojením konštatuje, že v pláne prijímania zamestnancov úradu sa do roku 2020 počíta s 500 zamestnancami; poukazuje na skutočnosť, že úrad by bez využívania dočasných zamestnancov a vyslaných národných expertov z členských štátov nebol schopný poskytnúť členským štátom kritickú podporu ich azylových systémov; berie na vedomie návrh úradu na rezervnú skupinu 500 odborníkov z členských štátov v oblasti azylu; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby túto záležitosť urýchlene posúdili a zaoberali sa ňou, aby úrad mohol v plnej miere plniť svoj mandát; víta skutočnosť, že situácia v oblasti prijímania zamestnancov sa výrazne zlepšila; zdôrazňuje, že úrad musí naďalej zaznamenávať pokrok v prijímaní zamestnancov; vyzýva úrad, aby orgán udeľujúci absolutórium informoval o stave v tejto oblasti;

12. vyjadruje poľutovanie nad tým, že úrad sa naďalej spoliehal na dočasných pracovníkov, aby kompenzoval nedostatok nasadených národných expertov; vyzýva členské štáty, aby si plnili svoje povinnosti týkajúce sa národných expertov, keďže v opačnom prípade je úrad nútený spoliehať sa na externých dodávateľov;

13. nabáda úrad, aby vypracoval dlhodobý rámec politiky ľudských zdrojov, ktorý sa bude zaoberať rovnováhou medzi pracovným a súkromným životom, celoživotným poradenstvom a kariérnym rozvojom, rodovou rovnováhou, teleprácou, geografickou rovnováhou a náborom a integráciou osôb so zdravotným postihnutím;

14. so znepokojením konštatuje, že v roku 2019 bol vyšší manažment zložený z ôsmich mužov a troch žien; s uspokojením konštatuje, že v prípade správnej rady bola dosiahnutá dobrá rodová rovnováha (16 mužov a 16 žien); žiada úrad, aby v budúcnosti zabezpečil rodovú rovnováhu na úrovni vyššieho manažmentu a zamestnancov;

15. berie na vedomie, že úrad prijal v roku 2019 politiku v oblasti ochrany ľudskej dôstojnosti a predchádzania obťažovaniu;

16. berie na vedomie odpoveď úradu, že v roku 2019 bolo obsadených 81 % pracovných miest (čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje nárast o 7 %) a že fluktuácia zamestnancov sa znížila z 10 % v roku 2018 na 7 % v roku 2019;

17. berie na vedomie prebiehajúce konanie pred Súdnym dvorom (C-948/19, Manpower Lit.) v súvislosti s využívaním dočasných pracovníkov, ktoré sa zaoberá niekoľkými otázkami týkajúcimi sa uplatňovania smernice 2008/104/ES ([2]) na agentúry Únie;

Verejné obstarávanie

18. víta prijatie štandardných operačných postupov úradu pre pravidlá verejného obstarávania a riadenie zmlúv 15. februára 2019 a kroky podniknuté v súvislosti s odbornou prípravou a komunikáciou s lokálnymi úradmi v otázkach verejného obstarávania;

Prevencia a riešenie konfliktov záujmov, etika a transparentnosť

19. berie na vedomie zistenie Dvora audítorov, že dodržiavanie cieľa zníženia počtu zamestnancov o 5 % zo strany úradu viedlo k ťažkostiam v oblasti IT služieb v Grécku aj Taliansku pri predpovedaní načasovania a trvania príslušných zmlúv, a víta skutočnosť, že úrad prepracoval svoje vzory zmlúv tak, aby zahŕňali zoznam výsledkov, ktoré sa majú podľa zmluvy dosiahnuť; vyzýva úrad, aby bol ostražitý pri zabezpečovaní toho, aby nedochádzalo k nejednoznačnosti alebo nesprávnej predstave, pokiaľ ide o dočasné pracovnoprávne vzťahy alebo pracovnoprávne vzťahy medzi úradom a konzultantmi v oblasti IKT;

20. berie na vedomie odpoveď úradu orgánu udeľujúcemu absolutórium k vyhláseniu o záujmoch, v ktorej sa uvádza, že všetci zamestnanci podpíšu vyhlásenie o záujmoch pri nástupe do služby; konštatuje, že vyhlásenie o záujmoch a životopisy všetkých členov správnej rady a výkonnej riaditeľky sú uverejnené na webovom sídle úradu; vyzýva úrad, aby bezodkladne uverejnil na svojom webovom sídle vyhlásenia o záujmoch a životopisy ostatných členov vyššieho manažmentu a aby informoval orgán udeľujúci absolutórium o opatreniach prijatých v tejto súvislosti; zdôrazňuje, že takéto vyhlásenia by mali byť vypracované nezávisle a nemalo by sa pri nich vychádzať len z vlastných vyhlásení;

21. víta revíziu politík úradu v oblasti predchádzania konfliktom záujmov a ich riešenia na základe najnovších usmernení Komisie; odporúča začleniť tieto politiky do všetkých činností úradu, ako je odborná príprava, verejné obstarávanie a nábor zamestnancov;

22. zdôrazňuje to, že súčasný etický rámec, ktorý sa vzťahuje na inštitúcie a agentúry Únie, trpí značnými nedostatkami pre jeho fragmentáciu a nedostatočnú koordináciu medzi existujúcimi ustanoveniami; zdôrazňuje, že tieto otázky by sa mali riešiť vytvorením spoločného etického rámca, ktorým sa zabezpečí uplatňovanie prísnych etických noriem v prípade všetkých inštitúcií a agentúr Únie;

23. zdôrazňuje, že niektorí úradníci vypĺňajú vyhlásenia o neexistencii konfliktu záujmov a poskytujú sebahodnotenie, pokiaľ ide o dodržiavanie etických noriem; zdôrazňuje však, že takéto vlastné vyhlásenia a sebahodnotenia nie sú dostatočné, a preto je potrebná dodatočná kontrola;

24. s uznaním konštatuje, že sa posilnili postupy v oblasti etiky a integrity vrátane opatrení na zvyšovanie informovanosti; víta to, že správna rada prijala politiku ochrany ľudskej dôstojnosti a predchádzania psychickému a sexuálnemu obťažovaniu, ako aj zavedenie postupu menovania dôverných poradcov spolu s menovaním spravodajcu pre etiku, ktorý bude súčasťou tímu ľudských zdrojov; vyzýva úrad, aby orgán udeľujúci absolutórium informoval o vykonávaní a účinnosti týchto opatrení;

([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/104/ES z 19. novembra 2008 o dočasnej agentúrnej práci (Ú. v. EÚ L 327, 5.12.2008, s. 9).

25. víta prijatie usmernení o oznamovaní protispoločenskej činnosti na základe rozhodnutia správnej rady z 20. septembra 2019 a poznamenáva, že tím ľudských zdrojov úradu o tom informoval zamestnancov e-mailom; vyzýva úrad, aby orgán udeľujúci absolutórium informoval o vykonávaní a účinnosti tohto opatrenia;

Vnútorná kontrola

26. víta, ako uviedol Dvor audítorov, opätovné zriadenie vnútorného právneho servisu, prijatie vyššieho úradníka právneho oddelenia, s plánom na ďalšie posilnenie tejto funkcie, prijatie kontrolóra ex post a zriadenie nového útvaru vnútornej kontroly a kontroly ex post; konštatuje, že zriadenie oddelenia vnútorného auditu sa stále zvažuje a čaká sa na vykonanie analýzy nákladovej efektívnosti;

27. víta rozhodnutie výkonnej riaditeľky z 30. septembra 2019 o identifikácii a riadení citlivých funkcií v rámci úradu; vyzýva úrad, aby zdokumentoval opatrenia na zmierenie rizík v prípadoch, keď sú potrebné výnimky zo zoznamu;

28. pokiaľ ide o výzvy, ktorým čelí úrad z dôvodu svojho charakteru s viacerými miestami pôsobenia, berie na vedomie úsilie, ktoré úrad vynaložil na dosiahnutie súladu s platnými pravidlami pri podpisovaní zmlúv o prenájme kancelárií; konštatuje, že od úradu sa očakáva, že do prvého štvrťroka 2021 zavedie politiku riadenia priestorov a súvisiacich služieb; vyzýva úrad, aby naďalej vyvažoval operačné potreby s potrebou dodržiavať platné pravidlá;

Ďalšie poznámky

29. poznamenáva, že správna rada úradu prijala 26. novembra 2019 novú organizačnú štruktúru; berie na vedomie posilnenie riadiacich štruktúr úradu vrátane povinností úradu výkonnej riaditeľky; zdôrazňuje význam ďalšieho posilňovania funkcie verejného obstarávania vzhľadom na pretrvávajúce zistenia Dvora audítorov týkajúce sa nesprávnych postupov a súvisiacich platieb; berie na vedomie odpoveď úradu na zistenie Dvora audítorov a opatrenia, ktoré úrad prijal s cieľom zabrániť opakovaniu týchto zlyhaní;

30. upozorňuje na správy médií, podľa ktorých úrad nezákonne zhromažďoval osobné údaje o migrantoch bez toho, aby o tom informoval osoby, ktorých sa tento zber údajov týkal ([3]); berie na vedomie list európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (EDPS) adresovaný úradu vo veci monitorovania sociálnych médií, v ktorom uviedol, že činnosti úradu v tejto oblasti sú v rozpore so všeobecným nariadením o ochrane údajov ([4]); víta rozhodnutie úradu v nadväznosti na list, ktorý zaslal EDPS, že na neurčitý čas pozastaví svoje činnosti monitorovania sociálnych médií;

31. zdôrazňuje, že je dôležité zvýšiť digitalizáciu úradu, pokiaľ ide o vnútornú prevádzku a postupy riadenia; zdôrazňuje, že je potrebné, aby úrad bol v tejto súvislosti naďalej aktívny s cieľom za každú cenu zabrániť digitálnej priepasti medzi agentúrami Únie; zdôrazňuje však potrebu prijať všetky potrebné bezpečnostné opatrenia, aby sa predišlo akémukoľvek ohrozeniu online bezpečnosti spracúvaných informácií;

32. nabáda úrad, aby naďalej propagoval svoju prácu a činnosti s cieľom viac sa zviditeľniť na verejnosti;

33. vyzýva úrad, aby pokračoval v posilňovaní spolupráce a výmeny osvedčených postupov s ostatnými agentúrami Únie s cieľom zlepšiť efektívnosť (ľudské zdroje, správa budov, IT služby a bezpečnosť);

34. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 29. apríla 2021 ([5]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([3]) https://euobserver.com/investigations/146856
([4]) https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/19-11-12_reply_easo_ssm_final_reply_en.pdf
([5]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0215.